

Çocuk Nimettir

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. وَصَلَّى اللَّهُ وَسَلَّم عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ.

Âlemlerin Rabbi Allah’a hamd, Efendimiz Muhammed aleyhisselama, ailesine, ashabına salat ve selam olsun.

Kıymetli kardeşlerim,

Allah Teâlâ’nın insanı dünyaya indirdiği günden bugüne, bugünden de kıyamete kadar insana ikram edilmiş en büyük ihsanlardan biri çocuk nimetidir.

Allah bütün nimetleri gibi çocuk nimetini de anne-babalar, dedeler ve nineler için sempatik hâle getirmiştir. Çocuk sevgisi fitrîdir, insanın yaratılışında vardır. O kadar ki bu nimet insanı uykusuz ve aç bırakır, meşakatlere katlandırır. Annelerin ve onlara nispetle biraz daha düşük çapta babaların çocuk uğruna çektikleri meşakatlere bakıldığında başka hemen hiçbir şey için o kadar zorluğa katlanmadıklarını görürüz. Allah, çocukla ilgili sevgiyi insan fitratına yerleştirmiş ve atmakla atılmaz, üstü örtmekle giderilemez bir bağlantı olarak yaşıtmaktadır.

Bu sevgi bazen insanın yaratılış gayesi olan imanına ve onun sonucu olan cennete dahi zarar verecek kadar ileri gidebilir. Kişinin çocuğa bağlantı ve takıntısı yüzünden Allah’a bağlılığı ve ibadeti aksayabilir. Akıl hastası az sayıda kişi hariç, bütün insanlar için çocuk, yeryüzünün en güzel ve çekici nimetlerinden biridir. Yapay olmayan, bünyeye sonradan enjekte edilmemiş, yaratılışımızda var olan bir sevgidir bu.

Peygamberler de bu fitrî durumdan ayrı kalmamışlardır. Kur’an-ı Kerim, peygamberlerden bahsederken Efendimiz aleyhisselama, *“Senden önce de eşleri ve çocukları olan peygamberler gönderdik”* buyurmuştur.

Bir nimet çeşidi olan bahçeler için ‘Bakarsan bağ olur, bakmazsan dağ olur’ denmiştir; çocuk nimeti de böyledir. Bakımı becerilebildiği kadar güzel bir bağ olacak, başarısız ve ihmalkâr olunduğu oranda da dikenleri herkesten önce ebeveyninin eline batan bir dikenlik hâline gelecektir. Çocuk yetiştirme hususunda anaokulu, ilkokul, diğer öğretim müesseseleri veya bakıcılara devrederek sorumluluk ve yükümlülüğün kurtulduğunun sanıldığı zamanımızda anneler ve babalar, çocuğun henüz üniversite çağına geldiği sıralarda dikenin ellerine battığını zaten görmekteirler.

Allah Teâlâ annelik ve babalığı dünyanın en şerefli konumlarından ve ahiretin en talihli, kazançlı hâllerinden biri yaptığı gibi anneleri ve babaları çocuğun sorumluları olarak görmeyi de murat etmiştir. Anne ve baba, çocuğun gülistan bir bahçe veya dikenlik bir yer olmasının yetkilisi ve sorumlusudur. Hiçbir anne ve baba, sorumluluğunu baştan savıp görevlerin icrasını başkasından bekleme hakkına sahip değildir. Eğitim kurumları, sosyal mekanizmanın çarkları, devletin çocukla ilgilenen birimleri, spor kulüpleri tamamen birer yardımcı öge durumundadır. Kim doğurduysa çocuğu yetiştirecek de o olmalıdır.

Çocuk gece nerede bulunuyorsa hayatına hükmeden yer de orasıdır. Gece sadece evdedir, ev de anne ve babanıdır. Çocuk, anne ve babaya emanettir. Bu anlayışı daraltır ve devletin çocuklarımıza sahip çıkmasını istersek bundan hem sonuç alamaz hem de Allah’ın huzurunda kabahatlerimizi devlete yıkıp paçamızı kurtaramayız. Ahiret ise kabahatleri başka kişi ve mercilerin üzerine yıkabileceğimiz bir yer değildir.

*

Çocuk yetiştirmekle ilgili kendi çapında tecrübeler edinmiş bir kardeşiniz olarak bütün müminlere bazı tavsiyelerde bulunmak istiyorum. Çocuk yetiştirme hususunda onlarca kitap okumak, konferanslar dinlemek, seminerlere ve eğitim programlarına katılmaktan daha önemli bir hakikati paylaşmalıyız:

Sevgili anne ve baba kardeşlerim!

İlk insan Âdem aleyhisselamdan beri ve bu dünyadan son insan gidene kadar çocuk yetiştirme işi tıpkı namaz, oruç ve umrenin olduğu gibi bir ibadettir. **Namazın soğuk-sıcak, yatış-kalkış saati veya kişisel değişkenler fark etmeksizin devamlı bir mükellefiyet, molasız bir sorumluluk olması ve insanın ibadet için yaratılma maksadına uygun biçimde buna ara veremeyeceği gibi çocuk yetiştirmek de istisnasız olarak vurgulamalıyız ki çocuk veya ebeveyni dünyadan ayrılana kadar tamamiyle bir imtihandır.** Hamilelikten ölüme kadar bu ibadet kesintisiz bir imtihandır.

Çocuklar Allah'ın emaneti olmalarından ötürü Mescid-i Aksâ'dan daha değerlidir. Mescid-i Aksâ global bakımdan bir emanettir, bütün dünya Müslümanlar'ına emanet edilmiştir. Fakat doğurduğumuz çocuklar yüzde yüz bizim şahsımıza zimmetli emanetlerdir. Diğerindeki sorumluluğumuz milyonda, belki milyarda bir oranına tekabül edebilir; ancak çocuğumuz için böyle az bir oran söz konusu değildir. Kendi namazını kendi kılmaması gereken bir Müslüman'ın namazına dair sorumluluk oranı tamamen kişisel ve yüz üzerinden yüz olduğu gibi çocuğu için de kişisel ve yüzde yüz mesuliyet hissetmeye mecburdur. Ne öğretmen ne dadı ne okul öncesi-sonrası müesseseler... Bütün bunlar ve daha fazlası anne-baba için birer 'yardımcı' olabilirler.

Allah da bütün sorumluluğu anne ve baba üzerine yüklediğini buyurmaktadır. Sabahında namaza kalkmadığı bir günü mahvettiğini bilen Müslüman, çocukla doğduğu hatta doğumundan önce hamileliği döneminden başlayarak titizlikle ilgilenmeye, bu titizliği ihmal ettiğinde emaneti mahvettiğini bilmeye de mecburdur. Hiçbir çaresi yok, ebeveyn veya evlat dünyadan ayrılana kadar bu sorumluluğun terki mümkün değildir.

Bu öylesine yoğun bir sorumluluktur ki namaz gibi 'dinin direği' bir ibadet dahi günde beş kereden ibaret bir yükümlülük yoğunluğu taşımasına karşın evlat mesuliyeti dakikada beş defa bile insanın kapısını çalabilir. Çocuk oynarken, yemek yerken veya abdest alırken...

Çocuk yetiştirmek bir ibadettir, ibadettir, ibadettir. Bu ibadetin seviyesi de cihad mertebesindedir. Filistin'deki kardeşlerimizin Yahudi tankları önündeki dik duruşlarına gururla ve ıftiharla baktığımız gibi şeytanın evlerimizin odalarına kadar soktuğu, tanktan daha müessir silahlar karşısında kaplan yürekli anneleri, aslan yürekli babaları çocuğunun önünde siper olmuş gördüğümüzde de gurur, ıftihar, ümit ve sevinçle dolarız.

Biz Allah emrettiği, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem örnek olduğu, ümmetimize nesil yetiştirmeyi dinimizden ve kitabımızdan öğrendiğimiz için ibadet ederiz. Bu ibadetimizin adı da cihaddır. Şu konuya dikkat kesilelim:

Bir keresinde Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem Efendimiz ashabına hitap ederek *"Bakın"* buyurur, *"sizin elinizle bir kişinin Müslüman olması, şu dünyadaki her şeyin sahibi olup onları harcamanızdan daha değerli bir şeydir."* Yine Efendimiz, şehirler fethetmekten daha değerlisinin bir gönül fethetmek ve onu Müslümanlığa hazırlamak olduğunu söylemiştir. Yahudi, Hristiyan, Moğol, Çinli, Rus biri bulunduğu bataklıktan çıkar ve bizim sayemiz, gayretimiz, tebliğimizle kelime-i şahadeti söylerse dünya çapında bir sadaka vermekten ve güneşin aydınlattığı her şeyden daha kıymetli bir kazanç elde etmiş oluruz.

Zihnimizi bu hadise kilitledikten sonra şuraya gelelim: İngiltere'den veya Rusya'dan birinin Müslüman olması, içinde Kâbe'nin ve yüz binlerce caminin bulunduğu dünyadaki her şeyden daha değerli bir kazanç oluyor da kendi evimizde, kendi çocuğumuz Müslüman olarak yetiştiğinde ne oluyor acaba? Çocuklarımızın kabahati önce Rus gâvuru olup sonra Müslümanlığa geçmemeleri midir? Köpek, akrep, yılan yiyen bir Çinli olmaları mı lazımdır Müslümanlığa davetlerinin kıymet kazanması için? Afrika'daki misyoner faaliyetlerden eza duyuyor, insanların Hristiyanlığa geçmelerinden dertleniyoruz da

evimizdeki çocukları ihmalimizden, evimize dertlenişimiz ve özen göstermemizden Afrika'ya dertlenmemiz kadar olmayışından niye eziyet hissetmiyoruz?

Allah'ın annelik ve babalığı şeref olarak nasip ettiği bütün anneler ve babalar!

Günümüzün karmakarışık fitneler düzeninde, fesat ve şirk kol geziyorken biz niçin evimizde yetiştirdiğimiz çocukların anne-babası olmayı en büyük cihad ve ibadet olarak görmeyelim? Her sabah namaza kalkmak gibi bir ibadeti ömrümüzün sonuna kadar yorulmadan ve usanmadan sürdürmeye hazırız da çocuklarımızı Allah'ın emaneti ve en kıymetli ibadetlerimizden biri olarak görerek yetiştirmeyi niçin uygulamayalım? Kelime-i tevhidi ezilip sinmeden, ağzını eğip bükmeden söyleyebilen ve Kur'an'ı bağrına basmaktan zevk alan -velev bir inşaatta çalışsın, işçi veya patron olsun- çocuklar yetiştirme heyecanımız neden başkalarının Müslüman olmasına duyduğumuz keyif kadar canlı değil?

Gücümüz ve kabiliyetimiz hep Müslüman olmayanlara yönelik midir? Kendi çocuklarımızın kabahati midir nikâhlı ve mümin ailelerde doğup büyümüş olmaları? Bir iman ve Müslümanlık potansiyeli, korunacak bir kıymet olarak niçin onları her an üzerlerine titrememiz gereken bir sorumluluk mesabesinde göremiyoruz? Kıymetli olmaları için on sene sokaklarda kalmaları, uyuşturucu kullanmaları ve bundan sonra bir dönüş, etkili bir hidayet tecrübesi yaşamaları mı lazım mutlaka?

Çocuklarımız bütün yaramazlıkları, olumsuz yönleri, çıldırtmalarına rağmen ümmet-i Muhammed'in birer evladı ve anne-babalarının gözbebeğidir. Tıpkı her sabah, hayatın ve coğrafyanın şartlarını hiç önemsemeksizin namaza kalkmaktan usanmadığımız, erinmediğimiz gibi çocuklarımızın üzerine titreme ve onlardan sorumlu olma vazifemiz (ibadetimiz) için de hiçbir bıkkınlık gösterme hakkımız olmadığını bilmemiz gerekir. Taktikler, pedagojik metotlar, idare yolları, bin bir çeşit fikir ve arka kapılar kullanarak bu sorumluluğumuzu daima canlı biçimde hatırlamalıyız. Bu bizim Kudüs davamızdan aşağı kalmaz, yer yer ondan daha önemli bir meselemiz olarak hep önümüzdedir.

İlk babamız Âdem aleyhisselamın, sonra gelen her bir salih kulun da cihadiydi bu. Ashab-ı kiram bir gün çocuklarını Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem huzuruna getirdiler ve bir tılsımla hepsinin çocuğu mum gibi oluverdi, hiçbirinin bir daha evlat imtihanından dolayı başı ağrımadı diye bir örneğimiz yoktur. Onlar da onlardan sonra yaşayan evliyaullah da evlatlarıyla uğraşmışlardır. Bir âlimin oğlunun da babası gibi mübarek bir âlim olduğu örnekler niçin azdır? Demek ki bu bir cihaddır ve başarıyı, engeli aşanı azdır. Ve tıpkı cihad gibi devamlı olduğu akıldan asla çıkarılmamalıdır.

Çocuk yaşadıkça ve anne-baba olarak sen var oldukça anaokulu, ilkokul, ortaokul, lise, üniversite sensin demektir. Dadı sensin, oyuncak ve park sensin demektir. Tatlı, pasta, dondurma sensindir. Her şey anne ve babadır. Zira çocuk yüz ayrı okula ve kuruma gitse her birinin sevabı ve günahı anne-babaya yazılacaktır. Çocuğun gittiği, destek aldığı her yer birer yardımcı ögedir. Kur'an kursu, imam-hatip lisesi pişirilen bir fasulye yemeğinde ancak salça olabilir; fasulye değil. Yemeğin ana ögesi anne ve babadır. Önemsiz değil ancak başrol de değil. Kursu, medreseye, imam-hatip lisesine, hele ilahiyat fakültesine güvenmek akıllı bir yatırım olamaz.

Çocuğumuzu seveceğiz, alaka göstereceğiz, plan ve proje düşünerek ciddiyetle eğiteceğiz. Bilime saygı göstermeyi ve bizden önceki sayısız insanın tecrübesinden istifadenin mecburiyet olduğunu bileceğiz. İnsanlık dünyaya geldiği ve beş kişiden ibaret olduğu günden beri mücadele içindeyken, devamlı geliyor ve artık ölüleri diriltmeye çalışacak denli ileri iddialarla büyüyorken çocuk yetiştirmenin dar, belirsiz, karışık koridorları konusunda hâlâ yetersizlik içindedir. Pedagoji ve psikoloji tamamıyla net çarelerle çocuk yetiştirmenin hallini sağlayabilmiş değildir. Çünkü hastayı tedavi etmek kolaydır ama çocuk yetiştirmek buna benzemez.

Bahsettiğimiz husus, peygamberleri yormuş bir iş ve meşgaledir. Bu imtihandan Allah'ın dostları dahi muaf tutulmamışlardır. Sabahlara dek gözyaşı dökerek teheccüd namazı kılan mübarek kullar,

yaptıkları büyük ibadetlerin karşılığında melek gibi çocuklar bulamadılar karşılarında. Sabaha kadar Allah sevgisinden ağladılar, sabahları da çocuklarının sokakta gördükleri hâline... Çünkü dünya budur.

Çocuklarımızı evlendirene kadar, evlendirdikten sonra, onların da çocukları olduktan sonra bile imtihanımızı bitirdiğimizi düşünemeyiz. Çünkü sabah namazı bitmemiştir, ölene kadardır, öyleyse cihadımız olan evlat imtihanı da bitemez. Vesilesiyle Allah'ın rızasını kazanacağımıza göre devamlı peşinde olduğumuz bir emeldir bu. Birkaç yıl değil, birkaç yüzyıl dahi değil, sonsuza dek cennetlerde kalmamızın vesilesi olacağına göre şevkle sarılarak üzerine titreyeceğimiz bir görevdir bu. Sonsuz cennetlerde koltuklara keyifle kurulduğumuz zaman etrafımızda yüzlerce göbek öteden torunlarımızı hakkını vererek yetiştirdiğimiz evlatlarımızın birer meyvesi olarak bulacağımız, hepsiyle neşe dolu dakikalar geçireceğimiz anlar için biraz cefaya değmez mi?

Elbette cennetin bir bedeli olacaktır.

Şu büyük cümleye tekrar dönmeliyiz: Çocuk yetiştirmek bir ibadettir, bu ibadetin seviyesi de cihad mertebesidir. Bir çocuğu Allah'a kurban olarak yetiştirmek bütün dünyadan daha değerlidir.

Büyük bir kural daha: Çocuğun mümin kimliği, delikanlılığı, hanımefendiliğiyle yetişmiş olduğunu görmek bizim istediğimiz zaman değil, Allah'ın onun ve bizim kaderimize yazdığı anda gerçekleşecektir. Bu sınır çizgisi çocuğun gittiği liseyi, medreseyi bitirdiği güne bağlı değildir. Evlenince mutlak bir başarı sağlanmış da değildir. Sadece Allah isteyince olacaktır bu. Ebeveynin imtihanını çocuğun ancak otuz beş yaşına gelince anne-baba kıymeti bilen, şeriat ehli, ahlaklı biri olacağı şeklinde yazdıysa Allah, otuz beş sene boyunca ebeveynin bu amaçları gerçekleştirmek için ağızlarıyla kuş tutmaları hiçbir işe yaramaz. Bu ebeveyn otuz beş sene boyunca her sabah namazına kalkmanın, her sene bir ay oruç tutmanın görevleri olduğunu bildikleri gibi o çocukla da en ufak bıkmama emaresi olmaksızın uğraşacaklardır.

Verdiğimiz emekler, akıttığımız terlerin neticesini görüp meyvelerini seyretmek belki bize dünyada nasip olmayabilir. Fakat emeklerimizin karşılığını alacağımız kesindir ve buna talip olmalıyız. İsteriz ki dünyada ailemiz olmuş herkesle cennette de beraber olalım, dünyada adlarını duyup hasretlerini çektiğimiz, kendimize örnek aldığımız büyük şahsiyetlerin sohbetlerine hep birlikte katılalım... Ancak emeğimizin dünyada karşılığını alamamamız hâlinde üzülecek bir durum da yoktur.

Gerekli sabrı gösterir, hassasiyeti olmayan akrabalara tavır koymayı göze alır, fedakârlıklar ederiz ama çocuğumuzun kaderinde hidayet ve istikamet yoksa buna bir şey yapabilecek değiliz. Bu denklemde biz kazanır, imtihanı geçeriz. Elbette gönlümüzden geçen, yüzümüzün gülmesidir -lâkin biz istediğimizde değil, Allah istediği zaman olacaktır bu. Nuh aleyhisselam ve örneğimiz olan diğer peygamberler çocuklarının en azından onların yüzünü güldürmelerini istemezler miydi? Oldu mu peki istedikleri? Hayır. Allah kaderlerine ne yazdıysa o oldu. Ancak onlar çalışıp didindikleri için kazandılar. Ve şurası enteresandır ki Rabbimiz bize bu peygamberleri Kur'an'da örnek olarak göstermektedir. Evladını iman dairesi içine katamamış bir peygamberdir bize örnek gösterilen. Demek ki yakalamamız gereken ince nokta bundan daha başkadır.

Çocuklarımız teknolojinin, modern hayatın imkânlarının dışında olmamalıdır. Fakat yine ebeveynin sorumluluk dairesi içinde bir dikkat konusu olarak şurası da var ki çocuklarımızın cep telefonunu kullanmalarıyla telefonun onları kullanması, ayrımı net yapılabilecek bir farktır. Doktorun yazdığı şurubu çocuğa dozu, ayarı belli olarak verdiğimiz gibi teknoloji kullanımı konusu da anne-babanın denetim ve ayarlamasıyla yoluna konacak bir iştir. "Ama çocuk çok istiyor" demek çocuksu olduğu kadar manasız bir gerektir. Çocuk her kar yağıp zemin buz tuttuğunda dışarıda koşmak istiyor diye izin verilmediği gibi her telefon istediğinde de verilecek değildir.

Evlatlarımız bizim istediğimiz istikamet ve yörüngede bir hedefe kilitlenmek mecburiyetinde değillerdir. Alacakları diploma, bizim hayallerimizi süsleyen bir tane olmamalıdır. Pedagogdan da

destek alınarak çocuğun zihni neye yatkın, hangi sistemle eğitilmeye müsaitse o doğrultuda ilerlemelidir. Hafız istiyoruz diye hafız olması değil, kabiliyeti varsa hafızlığa meyletmesi sağlanmalıdır. Kur'an adamı bir mümin olmak başka, Kur'an ezberi yapmış olmak başkadır. Neticede hafızlık şart değildir; Müslümanlık, iman ehli ve muvahhid olmak şarttır.

Kalbi boş kalmış, en büyük ve kıymetli varlığı bir futbol takımı olmuş çocuk için namaz değersiz bir eylem hâline gelebilir. Bir gün sevdiği kişi karşısına çıktığında değer adına her ne biliyorsa hepsini bırakabiliyorsa çocuk, işte bu kalp boşluğundan kaynaklanmaktadır. Kafası Kur'an'ın ezberiyle, yüreği futbol ve sevgili hasretiyle dolu bir çocuğun aslında Kur'an'a kazandırılmış olduğunu söyleyemeyiz. Burada sadece bir iskeletten söz edilebilir.

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. وَصَلَّى اللّٰهُ وَسَلَّمْ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَىٰ اٰلِهِ وَصَحْبِهِ اَجْمَعِينَ.

Âlemlerin Rabbi Allah'a hamd, Efendimiz Muhammed aleyhisselama, ailesine, ashabına salat ve selam olsun.